

*Горбач Н. Л.,**старший викладач кафедри іноземних мов
Харківського національного університету внутрішніх справ**Кальченко Т. М.,**старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Харківського військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ»**Савченко О. О.,**кандидат філософських наук, доцент,
професор кафедри іноземних мов
Харківського національного університету Повітряних Сил*

ОСНОВНІ ГРАМАТИЧНІ ВІДМІННОСТІ МІЖ АМЕРИКАНСЬКИМ ТА БРИТАНСЬКИМ ВАРІАНТАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. Сьогодні англійська мова стає воістину світовою мовою. Найпоширенішими варіантами англійської мови є британській та американській варіанти мови, однак тенденцією сьогодення стає процес посилення впливу американського варіанта англійської мови на британську, що зумовлено розвитком інтернету та посиленням впливу засобів масової інформації в цілому, а також поглибленням культурної експансії. Поява та подальше формування американської англійської були обумовлені історичною ситуацією, в якій на іншому континенті з'явилась мова мігрантів з Британії, котра в подальшому зазнала впливу інших мов. Слід відзначити, що цілеспрямована політика нової держави – Сполучених Штатів Америки, всіляко сприяла формуванню самостійної мови, перетворенню її зі «спрощеної» британської англійської в самостійну американську англійську. Хоча протягом багатьох років відбувались процеси взаємовпливу та взаємопроникнення британського та американського варіантів англійської мови, сьогодні ці варіанти однієї мови мають низку відмінностей, пов'язаних з різними культурними та історичними цінностями двох країн. Вивчення цих відмінностей вважається досить цікавим й заслуговує на самостійне наукове дослідження, що зумовило мету даної статті – висвітлити основні причини виникнення відмінностей між двома варіантами англійської мови, розглянути зокрема граматичні особливості американського варіанта англійської мови, розкрити сутність цих граматичних відмінностей та виробити можливі способи оптимального пред'явлення інформації про ці відмінності під час вивчення англійської мови. Наукові дослідження показують, що існує певна різниця між двома різновидами англійської мови, не лише в сфері лексики та фонетики, існують відмінності майже у всіх аспектах граматики, хоча розбіжності носять поступовий характер й не є категоричними. Стаття акцентує увагу на основних граматичних відмінностях між американським та британським варіантами англійської мови, а саме на узгодженні підмета з присудком, використанні визначеного артикля, дієслівних форм для позначення минулого часу, модальних дієслів, суб'єктному способі побудови речень, вживанні прийменників, прислівників та прикметників.

Ключові слова: американська англійська, британська англійська, граматичні категорії, граматичні відмінності.

Постановка проблеми. Сьогодні англійська мова є глобальною та найважливішою мовою спілкування у світі. Наприклад, 85% міжнародних організацій та світових інститутів, таких як Організація Об'єднаних Націй та Всесвітня організація охорони здоров'я використовують англійську мову як робочу мову.

Більше того, використання англійської мови поширене у фінансовому секторі, оскільки багато країн відкриті для глобальних фінансових потоків і залежать від США як економічно, так і технологічно. Крім того, ключові фінансові установи, такі як Світовий банк, прийняли англійську мову як офіційну мову. Значна частина наукових публікацій, більшість наукових журналів та книг видаються англійською мовою. Кілька століть тому була лише одна версія англійської, якою спілкувалися у Британії. Але взаємодіючи з місцевими діалектами та говірками, якими розмовляли жителі нових британських колоній, з'явилися варіанти сучасної англійської мови: британська, американська, індійська, австралійська, ірландська, канадська, африканська та новозеландська. На сьогоднішній день, однак, особливу прагматичну цінність становлять два найбільш поширені та впливові варіанти – британська англійська та американська англійська, оскільки саме цими двома варіантами говорить 70% усіх людей. В даний час роль американської англійської як мови міжнародного спілкування починає займати чільну роль у порівнянні з британським варіантом, що обумовлено тим, що носіїв американського варіанту приблизно втричі більше ніж носіїв британського варіанту, крім того, США займають домінуючу позицію у світі в багатьох сферах – у політиці, бізнесі, культурі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Увага лінгвістів завжди була зосереджена головним чином на вирішенні питання, чи є американський та британський варіанти англійської мови різновидами однієї й тієї ж мови, що мають низку відмінностей, внаслідок певної нерівномірності мовного розвитку, з одного боку, і тим фактом, що обидва варіанти мови піддавалися певному впливу в історичній ретроспективі, з іншого боку. Відмінності між англійською мовою в Америці (American English, далі AmE) та англійською у Великій Британії (British English, далі BrE) протягом тривалого часу обговорювалися як у спеціальній лінгвістичній, так і в популярній

літературі. Велику увагу проблемам дослідження відмінностей американської та британської варіантів англійської мови приділили у своїх працях чисельні вчені, серед яких такі закордонні науковці, як R. Quirk, D. Crystal, P. Trudgill, J. Hannah, P. Baker, G. Tottie, J. Algeo, R. Butters, W. E. Schneider, R. D. King, C. Mair, та інші. Проблематика, пов'язана з відмінностями між AmE та BrE, викликає зацікавленість та стає темою наукових досліджень (наприклад, M. Hirtig, E. Hansson, M. Levin). Не залишилися осторонь даної проблеми й вітчизняні вчені, такі як О. Бабенко, С. Христенко, Ю. Зацний, Р. Кріцберг, О. Швейцер, Ю. Жлуктенко. Суперечки з приводу того, який з варіантів англійської мови слід вважати «зразковим», і чи вважати AmE самостійною мовою, що остаточно відокремилася від BrE, продовжуються і до цього дня. Проте, на сьогоднішній день статус британської англійської та американської англійської як двох національних варіантів англійської мови є загально визнаним, що актуалізує зацікавленість у вивченні відмінностей та взаємозв'язку обох варіантів.

Мета статті – висвітлити основні причини виникнення відмінностей між двома варіантами англійської мови, розглянути зокрема граматичні особливості американського варіанта англійської мови, що починався як «спрощена мова», в основі якої лежала розмовна мова британської буржуазії та торговців, а потім зазнав певних змін, розкрити сутність цих граматичних відмінностей та виробити можливі способи оптимального пред'явлення інформації про ці відмінності під час вивчення англійської мови.

Виклад основного матеріалу. Початок формуванню різних варіантів англійської мови було покладено в XVI–XVII століттях, коли Велика Британія стала на шлях колонізації земель у Північній Америці, пізніше в Австралії, Новій Зеландії, Південній Африці та Південній Азії. Англійська мова, перенесена на територію колоній Великої Британії і відірвана від мови метрополії, поступово зазнавала різних змін і неминуче набувала специфічних рис, які з часом зробили цілком правомірною постановку питання про варіант англійської мови, що існує на тій чи іншій території [1]. Варіант мови, будучи у своїй основі англійською мовою й маючи той же базовий граматичний лад та лексику, проте відрізняється від літературної англійської мови Великої Британії вимовою, словниковим складом, а також орфографією, морфологією та синтаксисом, що, відповідно до теорії колоніального відставання, обумовлено тим фактом, що мова емігрантів більш консервативна, ніж мова країни походження, тому що мова в країні походження схильна розвиватися швидше, а мова емігрантів залишатися незмінною протягом більш тривалого періоду часу. Таким чином, ця теорія передбачає, що американська англійська більш архаїчна, ніж британська англійська. Більше того, регіональні різновиди та діалекти зазвичай не так широко використовуються емігрантами, як їх носіями у країні походження [2].

З іншого боку, розбіжності між англійською та американською англійською мовами можуть бути пов'язані з колоніальними інноваціями, а не з відставанням [3]. Це означає, що американська англійська є водночас консервативною та новаторською в порівнянні з британською англійською мовою.

Однак, М. Хундт вважає, що таке бачення є дещо спрощеним, оскільки процес розвитку американської англійської та відносини між британським та американським варіантами англійської мови набагато складніші. Наприклад, риси, що зда-

ються обумовленими колоніальним відставанням, можна пояснити колоніальним відродженням, тобто наслідуванням мови перших поселенців. Крім того, ці два різновиди однієї мови, мабуть, змінювалися з однаковою швидкістю, але зміни відбувалися за різними схемами [4, с. 13].

Недавні дослідження показали не тільки значну різницю між двома різновидами англійської мови, але й те, що вона охоплює відмінності у всіх галузях граматики. Проте розбіжності носять поступовий характер і рідко бувають категоричними. Більше того, існує, звичайно, значна внутрішньовидова варіативність між різними регістрами та між письмовою та розмовною мовами.

Тим не менш, деякі лінгвісти стверджують, що британська та американська англійська відрізняються лише лексикою та вимовою, але мають спільну граматику. Наприклад, К. Мейр постулював істину таким чином: «Акцент розділяє, а синтаксис об'єднує» [5, с. 97]. Також є докази того, що американська англійська впливає на британську англійську, тоді як британська англійська мало впливає на американську англійську. Це результат того, що британці та європейці схильні до впливу американської англійської, у той час як американці не схильні до впливу британської англійської.

Виходячи з теорії Б. Качру, запропонованої ним у 1982 році, англійська мова охоплює три кола [6, с. 12].

Внутрішнє коло (The Inner Circle) – країни, де англійська мова є першою, а найчастіше і єдиною мовою. Це такі країни, як Сполучені Штати, Велика Британія, Канада, Австралія, Ірландія та Нова Зеландія.

Зовнішнє коло (The Outer Circle) – території, де англійська мова – друга мова; наприклад, багато країн Африки, Азії та Вест-Індії, тобто колишні колонії Британської імперії. Жителі цих країн можуть використовувати місцевий різновид англійської мови, але можуть вільно володіти й міжнародними різновидами. У цих регіонах англійська мова часто потрібна для отримання подальшої освіти та державної роботи.

Коло, що розширюється (The Expanding Circle) – країни, для яких англійська мова є іноземною, але її активно використовують для ділового та побутового спілкування, наприклад, Австрія, Фінляндія, Німеччина, Ісландія, Норвегія, Нідерланди, Швейцарія та Швеція

В історичному розвитку англійська мова пройшла низку періодів, починаючи від раннього давньоанглійського періоду (близько 450-850 роки), пізнього давньоанглійського періоду (близько 850-1100 роки), раннього сучасного англійського періоду (близько 1450-1750 роки). Починаючи з 1770 року та по теперішній час, у світі є три основні варіанти англійської мови. Це – Британська англійська, Американська англійська та Євроанглійська [7, с. 18].

Англійська мова була завезена до Північної Америки в XVII столітті. Мова, якою спілкувались на цій території, була сумішшю різних варіантів, що використовувались поселенцями з різних регіонів Великої Британії. Однак вже до кінця Громадянської війни 1865 року були встановлені мовні норми, незалежні від норм Великої Британії [8, с. 87].

Так народилася американська англійська. Американський лексикограф Н. Вебстер (1758-1843) зробив свій внесок у створення американського варіанта англійської мови, який запропонував реформу американської системи правопису, щоб надати письмовому американському англійському помітний вигляд [9].

Для демонстрації культурної незалежності від своєї рідної країни він змінив написання слів, щоб американська версія відрізнялася від британської.

Сьогодні американською англійською розмовляють близько 221 мільйона людей.

Традиційно американські діалекти поділяються на три основні регіони: Північ, Мідленд та Південь з кількома субрегіонами. Крім географічних діалектів, у США існує кілька різних соціолектів, наприклад, афроамериканська англійська та англійська 'чікано' (мексикано-американська англійська мова) [10, с. 59].

В контексті освітнього середовища, часто британська англійська мова розглядається як стандартний варіант, який викладається як у середній, так й вищій школі. Проте сьогодні значною мірою відбувається знайомство з американською англійською мовою, наприклад, завдяки культурному та науковому спілкуванню, впливу ЗМІ та кінематографу. В результаті дуже багато студентів використовують суміш цих двох різновидів англійської мови, що може викликати проблеми, коли справа доходить до оцінки навичок говоріння студентів, що говорять англійською мовою [11, с. 1].

Останні дослідження показують, що відмінності між двома видами англійської мови є більшими, ніж вважалося раніше, і що вони охоплюють відмінності в усіх галузях граматики, а не лише в сфері вокабуляра та вимови, як вважалося раніше. Однак ці розбіжності не мають всеохоплюючий характер й рідко є безумовними [12, с. 342]. Проте відрізнити жителя США від британця можна за стилем побудови речення. Ряд авторів у своїх роботах, наприклад, Дж. Аджео [13], Р. Баттерс [14], Р. Квірк [15] приділяють велику увагу саме граматичному аспекту та акцентують увагу на основних граматичних відмінностях між американським та британським варіантами англійської мови. Розглянемо декілька з основних граматичних категорій.

Узгодження підмета з присудком.

У британському англійському збірні іменники можуть набувати дієслівні форми однини (формальна угода) або множини (умовна угода) залежно від того, чи робиться акцент на особистості в цілому або на окремих членах відповідно [16, с. 72]. Термін *the Government* завжди використовує дієслово у множині у британській конвенції про державну службу, можливо, щоб підкреслити принцип колективної відповідальності кабінету міністрів. Деякі з іменників, наприклад, *staff*, у більшості випадків поєднуються з дієсловами у множині.

Прикладами збірних іменників є спортивні організації, наприклад, *Thanks to their warrior-marksman, Chelsea are stalking their third triumph in four seasons in football's oldest club competition*; бізнес-організацій: *EasyJet say Mr Warrick did not break flying rules*; урядових та політичних організацій: *Labour are now the reactionaries, we the radicals*; військових організацій: *The military say that all the dead were members of Gam*; громадських організацій: *Scotland Yard say an eighth person is arrested in connection with the car bomb attacks*. Речення «Громадськість має право знати» при перекладі британцем звучить як «*The public have the right to know*», в той час як американець скаже «*The public has the right to know*».

В американській англійській збірні іменники майже завжди мають форму однини. Однак, коли той, хто говорить, хоче підкреслити, що люди діють окремо, займенник у множині може використовуватися з дієсловом в однині або множині: *the team takes their seats*, а не *the team takes its seats*.

Різниця виникає як для всіх іменників множинності, таких як *team* і *company*, так і для власних назв (наприклад, коли назва місця використовується для позначення спортивної команди). Наприклад,

BrE: *SuperHeavy is a band that shouldn't work or First Aid Kit are a band full of contradictions.*

AmE: *The Clash is a well-known band.*

BrE: *FC Red Bull Salzburg is an Austrian association football club.*

AmE: *The New York Red Bulls are an American soccer team.*

Власні іменники у множині приймає дієслово у множині як в AmE, так й в BrE, наприклад, *The Beatles are a well-known band*; *The Diamondbacks are the champions, with one major exception*. В американській англійській слово *the United States* майже завжди вживається з дієсловом в однині. Хоча вживання дієслова у множині після *the United States* було досить поширене на початку історії країни, але оскільки єдиний федеральний уряд мав більшу владу й розвивалася єдина національна ідентичність (особливо після Громадянської війни в США), то стало стандартом ставитися до Сполучених Штатів як до іменника в однині.

Артикль.

Існує різниця у використанні визначеного артикля між британським та американським варіантами англійської мови. Наприклад, в американській англійській у деяких іменників є визначник, а в британській – ні. Коли американці кажуть: *I have to go to the hospital*, британці говорять, *I have to go to hospital*.

Носій британської англійської, говорячи про те, що хтось знаходиться в лікарні як пацієнт, визначений артикль не використовує. Використання визначеного артикля в британській англійській часто призводить до зміни сенсу речення. Носії американської англійської часто використовують *the*, якщо їм потрібно показати, що хтось знаходиться в церкві, щоб помолитися, в школі як студент, у лікарні як пацієнт, у в'язниці як ув'язнений, з цією ж метою вони використовують *in* замість *at*.

Носії американської англійської не завжди використовують визначений артикль; використовувати, або не використовувати визначений артикль залежить від того, що носій мови хоче сказати, або як він хоче, щоб речення звучало. Зокрема, вживання визначеного артикля з теперішнім часом дієслова *to be* залежить від того, який сенс той, хто говорить, вкладає в речення. Наприклад,

He is in school. Він студент, конкретний час не має значення.

He is in the school. Це речення для американського вуха звучить неприродньо.

He is at school. Він може бути як учнем, так й вчителем, але зараз він знаходиться в приміщенні школи.

He is at the school. Школа – визначний об'єкт місцевої інфраструктури, і він там зараз знаходиться.

He is in university. Речення означає, що він – студент.

He is in church. Він відвідує релігійну службу.

He is at the church. Він на території церкви, не обов'язково молиться.

He is in prison. Він ув'язнений.

He is in the prison. Він усередині будівлі. Він може бути ув'язненим, наглядачем, відвідувачем.

Крім того, у наведені приклади звертають увагу на нюанси застосування прийменників *in* та *at*. Загальне правило можна сформулювати таким чином – “*in ...*” показує, що людина, яка там знаходиться, є частиною установи, працівником або

службовцем, у той час як, “at the ...” або “in the ...” говорить скоріше про факт перебування людини всередині будівлі. Більш детально різниця у вживанні прийменників буде акцентована нижче.

Дієслова

В англійській мові існують дві конкуруючі дієслівні форми для позначення минулого часу: теперішній доконаний час (Present Perfect) та синтетичний претерит (Past Simple). У випадках, коли минулий час чітко не визначено, в американській англійській зазвичай використовується претерит – “*Did you eat yet?*”, тоді як у британській англійській використовується теперішній доконаний час – “*Have you eaten yet?*”.

Найбільш детальне дослідження особливостей розвитку перфекта в американській англійській мові можна знайти в роботах Й. Елснеса, який стверджує, що аж до XVIII століття перфект в американській англійській мові розвивався так само, як у британському варіанті [17]. Спад частотності вживання перфекту та заміна його претеритом спостерігається пізніше, що автор не пов’язує з консервацією консервативних функціональних характеристик у їх дистрибуції [17, с. 231, 235]. Функціональне поширення претерита Й. Елснес пов’язує з редукцією формальних та функціонально-семантичних відмінностей між дісприкетниковою формою перфекта і формою претериту – використання у мовленні скорочених форм перфекту призводить до ослаблення допоміжного дієслова та формального збігу форм претериту та дісприкетника. На думку Й. Елснеса, американський варіант англійської мови впливає на посилення процесу зменшення частотності застосування перфекта в британському варіанті англійської мови [17, с. 245].

Деякі дієслова, неправильні в британській англійській, є правильними в американській англійській, і дуже часто при утворенні претериту деяких неправильних дієслів в AmE, в кінці стоїть *-ed*, при цьому носії BrE в кінці дієслова використовують *-t*, наприклад,

BrE	AmE
<i>learnt</i>	<i>learned</i>
<i>dreamt</i>	<i>dreamed</i>
<i>dwelt</i>	<i>dwelled</i>
<i>lit</i>	<i>lighted</i>

Американці та британці використовують різні модальні дієслова. Розглянемо використання модальних дієслів *should*, *would*, *will*, *could*, *might* та *must* в американському та англійському варіантах. Наприклад, *shall* і *shan’t* майже виключно використовуються носіями BrE, а носії AmE вважають ці слова надзвичайно формальними. Британці іноді використовують *shall* для вираження майбутнього часу. Замість цього американці використовують *will* і *not will*.

British English	American English
<i>I shall go.</i>	<i>I will go.</i>
<i>I shan’t attend.</i>	<i>I won’t attend</i>

У запитальній формі британець міг би сказати: *Shall we go now?*, а американець – *Should we go now?*

Носії BrE використовують фразу ‘*should like to*’ для позначення того, що вони планують або хочуть зробити. Американці зазвичай використовують цю фразу. Натомість вони сказали б ‘*would like to*’ або ‘*want to*’.

BrE: *I should like to go on a date with you.*

AmE: *I would like to go/want to go on a date with you.*

Може здатися, що це невелика різниця, але носії мови можуть миттєво визначити співвітчизника, почувши це модальне дієслово.

Коли американці хочуть висловити відсутність зобов’язань, вони використовують допоміжне дієслово *do* із запереченням, за яким не слідує *need*. *You do not need to come to work today*. Британці опускають допоміжне дієслово – *You needn’t come to work today*.

Говорячи про перехідні та неперехідні дієслова, слід зазначити, що однакові значення у двох варіантах мови трактуються по-різному. Зокрема, в американській англійській іноді неперехідні дієслова використовуються як перехідні. Наприклад, вираз протесту в BrE: *Demonstrators spilt their own blood at the gates of the Thai Prime Minister’s office yesterday as part of a mass protest against the Government*”; та в AmE: *6000 demonstrators protest Togo election results*.

Розділові питання використовують як американці, так й англійці, але дослідники мови, використовуючи комп’ютерні дані, виявили, що британці, які розмовляють англійською мовою, використовували ці питання в дев’ять разів частіше, ніж носії англійської мови в Америці!

Суб’єктний спосіб

Форми суб’єктного способу були поширені в давньоанглійській мові, але зникли в середньоанглійській. Однак з 1920 року суб’єктний спосіб знову з’явився в американській англійській і почав повертатися і в британську англійську. В даний час суб’єктний спосіб в британській англійській відноситься до літературної, а не розмовної мови, тому надалі буде відзначати, яка структура більш типова не для розмовної, а літературної мови. Деякі вчені вважають, що причиною використання суб’єктного способу в Америці є зростання його престижу, оскільки багато іммігрантів, які використовують суб’єктний спосіб у своїй рідній мові, почали використовувати його і в британській англійській мові. Збільшення використання суб’єктного способу, що спостерігається у Великій Британії, пов’язане з впливом американської англійської на британський варіант.

Повторну появу суб’єктного способу можна побачити, наприклад, у придаткових реченнях американського англійського варіанта – *She suggested that he visit his parents on the way back*. У той час як британська англійська віддає перевагу модальній конструкції – *She suggested that he should visit his parents on the way back*. Більше того, відродження суб’єктного способу також можна побачити в умовних фразах, де американці схильні використовувати суб’єктний спосіб – *He left 67 million euro to the endowment, on the condition that the school change its name to honour his father*; – а британці схильні використовувати дійсний спосіб – *He left 67 million euro to the endowment, on the condition that the school changes its name to honour his father*.

Прийменники

Основна відмінність між двома мовними різновидами щодо прийменників полягає у виборі певного прийменника у певному контексті.

British English	American English
at the weekend	on the weekend
in a team	on a team
in the street	on the street
at school	in school
different from/to	different than
to call/ring on	to call at
to fill in a form	to fill out a form (BUT: to fill in a blank)
to chat/speak/talk to	to chat/speak/talk with/to

to write smb

to write smb

BrE: *I will write to her when I come back, God willing.*

AmE: *I will write her when I come back, God willing.*

BrE: *You can call me on.*

AmE: *You can call me at.*

BrE: *The exhibition is open from Tuesday.*

AmE: *The exhibition is open starting on Tuesday.*

Ще одна цікава особливість, не зазначена у наведеній вище таблиці, - це вживання прийменника 'with' після дієслова 'to meet'. У BrE *to meet somebody* використовується передачі значення 1) «зустрічі з будь-ким» і 2) «зустрічі з будь-ким з метою обговорити щось»; *to meet with* також іноді використовується, можливо, під впливом AmE. В AmE *to meet somebody* зазвичай означає «зіткнутися з ким-небудь» (зустрітися без попередньої домовленості), тоді як *to meet with* означає «побачити когось із метою обговорення» (запланована зустріч). Наприклад:

BrE: *I met her at the office to continue our work on the project.*

AmE: *I met with her at the office to continue our work on the project.*

Крім того, прийменник іноді може бути опущений в одному з варіантів. Наприклад, британці іноді вказують час на годиннику як *Half five*, але не *Half past five*. Так само американці кажуть *The bus arrives a quarter past three*, тоді як у британців це звучить як *The bus arrives at quarter past three*.

В BrE прийнято використовувати *as well* або *too* щоб вказати на подібність, а в AmE прийнято використовувати *also* для тієї ж мети і в тій самій позиції; *as well* вважається досить формальним в AmE. Наприклад,

BrE: *I love this kind of apples as well.*

AmE: *I love this kind of apples also.*

Прислівники

Використання та значення прислівників у BrE дуже відрізняється від AmE. Наприклад, в американському англійському *quite* означає *fairly*, тоді як у британському англійському воно може означати як *fairly*, так й *completely*.

Rather і *quite* у BrE часто використовуються емоційно. *Rather* можна використовувати також у відповідь на питання, і тоді значення даного прислівника *indeed* (дійсно) чи *assuredly* (напевно). Наприклад – *Did you enjoy your holiday?* – *Rather!*

При такому використанні *quite* виражає згоду – *The minister should have resigned!* – *Quite!*

Використання прислівників дуже відрізняється не з лінгвістичних причин, а залежно від соціальних, культурних та регіональних контекстів.

Прислівники зазвичай стоять після допоміжних дієслів, після *am/are/is/was/were* та перед іншими дієсловами. В американському варіанті англійської мови прислівники часто ставляться перед допоміжними дієсловами та *am/are/is/was/were*, навіть коли дієслово не виділяється емоційно.

BrE: *You have certainly made him angry.*

AmE: *You certainly have made him angry.*

Прикметники

Існує кілька систематичних відмінностей між прикметниками у BrE та AmE. Більшість стосується лексичних форм. Однак є деякі відмінності в формуванні порівняльних прикметників, оскільки британський варіант англійської мови схильний використовувати синтетичні форми порівняння, в той час як американський варіант схильний до аналітичних форм.

BrE: *If there's anything bigger and prouder than Ramsay, it's India.*

AmE: *From a public safety perspective, we couldn't have been more proud of the way Richard handled the situation.*

Крім того, британці схильні додавати *-ish* до існуючих прикметників, щоб трохи змінити сенс – *He had a reddish tie*. Цей феномен не існує в AmE.

Висновки та перспективи дослідження. Аналізуючи відмінності двох основних варіантів англійської мови можна говорити про динамічний аспект процесів взаємовпливу та взаємопроникнення британського та американського варіантів англійської мови. Поява та подальше формування американського варіанта англійської мови не було випадковим та хаотичним; з одного боку, воно було обумовлено історичною ситуацією, в якій виявилася мова англійських мігрантів на іншому континенті – нове місце існування, нові реалії життя, вплив інших мов. З іншого боку, формування самостійної мови було цілеспрямованою політикою нової держави – Сполучених Штатів Америки. Таким чином, почавши формуватися як «спрощена» британська англійська, американська англійська згодом перетворилася на самостійну мову.

Сьогодні, британській та американській варіанти англійської мови мають низку відмінностей, пов'язаних з різними культурними та історичними цінностями двох країн. За твердженням У. Черчілля, «Англія та Америка – це дві нації, розділені спільною мовою». Однак, хоча британізм продовжують проникати в американський варіант мови, можна стверджувати, що сьогодні, в епоху глобалізації, в основному спостерігається процес посилення впливу американського варіанта англійської мови на британську, що зумовлено розвитком інтернету та посиленням впливу засобів масової інформації в цілому, а також поглибленням культурної експансії, наприклад американського кінематографа. Американський варіант англійської мови починає масово й послідовно впливати на британський варіант англійської мови також у зв'язку з посиленням на світовій арені США як провідної економічної, політичної, культурної держави. Сьогодні в США проживає близько 70 % загальної кількості англійськомовних у світі, що зумовлює глобальне поширення американської англійської мови у світі, яка на сьогоднішній день набуває статусу домінуючого різновиду англійської мови, що впливає на інші варіанти англійської мови, у тому числі і на британську англійську мову. Іншими словами, можна висунути гіпотезу, що в результаті складного та суперечливого діяхронічного процесу розвитку англійської мови межі між варіантами мови поступово почнуть розмиватись. Підтвердженню (або спростуванню) даної гіпотези будуть присвячені наступні наукові дослідження авторів даної роботи.

Література:

1. Trudgill, P., Hannah, J. (2017). *International English: A Guide to Varieties of English Around the World*. Routledge, 176 p.
2. Baker, P. (2017). *American and British English: Divided by a Common Language?* Cambridge University Press, 273 p.
3. Trudgill, P. (2000). *Sociolinguistics. An introduction to language and society*. Fourth Edition. London: Penguin Books.
4. Hundt, M. (2009). *Colonial lag, colonial innovation or simply language change?* / G. Rohdenburg & J. Schlüter (eds.). *One language, two grammars? Differences between British and American English*. Cambridge: Cambridge University Press, 488 p. (pp. 13-37).
5. Mair, C. (2007). *British English/American English Grammar: Convergence in Writing Divergence in Speech?* *Anglia - Zeitschrift für Englische Philologie*. Vol. 125, No. 1.
6. Kachru, B. (1985). *Standards, codification and sociolinguistic realism: English language in the outer circle*. In R. Quirk and H. Widowsen

- (Eds.), *English in the world: Teaching and learning the language and literatures*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. King, R. D. (2006). *The Beginnings* / B. Kachru, Y. Kachru and C. Nelson (eds.). *The Handbook of World Englishes*. Oxford: Blackwell Publishing, pp. 17-29.
 8. Crystal, D. (2019). *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge University Press, 506 p.
 9. Webster, N. (2008). *A Grammatical Institute Of The English Language: Comprising An Easy, Concise, And Systematic Method Of Education (1804)*. Kessinger Publishing, 124 p.
 10. Schneider, W. E. (2006). *English in North America* / B. Kachru, Y. Kachru and C. Nelson (eds.). *The Handbook of World Englishes*. Oxford: Blackwell Publishing, pp. 58-73.
 11. Hurtig, M. (2006). *Varieties of English in the Swedish Classroom*. Retrieved from: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1073.5655&rep=rep1&type=pdf>
 12. Tottie, G. (2009). *How different are American and British English grammar? And how are they different?* / G. Rohdenburg & J. Schlüter (eds.). *One language, two grammars? Differences between British and American English*. Cambridge: Cambridge University Press, 488 p. (p.p. 341-363).
 13. Algeo, J. (2006). *British or American English? A Handbook of Word and Grammar Patterns*. Cambridge University Press, 364 p.
 14. Butters, R. (2001). *Grammatical Structure / The Cambridge History of the English Language, Vol. 6: English in North America* / Ed. John A. J. Key. Cambridge University Press, 664 p. (pp. 325-339)
 15. Quirk, R. (2010). *A Comprehensive Grammar Of The English Language*. Longman, 490 p.
 16. Levin, M. (2001). *Agreement with Collective Nouns in English*. Department of English, Lund University. Series: Lund studies in English, 0076-1451;103. Doctoral dissertation. Stockholm: Almqvist & Wiksell International. Retrieved from: <http://www.lu.se/o.o.i.s?id=12588&postid=20156>
 17. Elsness, J. (2009). *The present perfect and the preterite* / G. Rohdenburg & J. Schlüter (eds.). *One language, two grammars? Differences between British and American English*. Cambridge: Cambridge University Press, 488 p. (pp. 228-245).

Horbach N., Kalchenko T., Savchenko O. Basic grammatical differences between American and British English

Summary. Today, English is becoming a truly global language. The most common varieties of English are the British and American versions of the English language, however, the trend of the present is the process of increasing the influence of the American version of the English language on the British one, which is due to the development of the Internet and the increasing influence of the media in general, as well as the deepening of cultural expansion. The formation and further development of American English were due to the historical situation in which the language of migrants from Britain appeared on another continent and later was exposed to the impact of other languages. It should be noted that the purposeful policy of the new state – the United States of America, in every possible way contributed to the development of an independent language, its transformation from “simplified” British English into independent American English. Although for many years there have been processes of mutual influence and interpenetration of the British and American variants of the English language, today these variants of one language have a number of differences related to the cultural and historical background of the two countries. The study of these differences is considered quite interesting and deserves independent scientific research, which actualizes the goal of this article - to single out the main reasons for the differences between the two variants of the English language, to consider in particular the grammatical features of the American version of the English language, to reveal the essence of these grammatical differences and develop possible ways to optimally present information about these differences when learning English. Scientific researches show that there is a certain difference between the two varieties of English, not only in the area of vocabulary and phonetics, there are differences in almost all aspects of grammar, although the differences are gradual and not categorical. The article focuses on the main grammatical differences between American and British English, namely the subject-verb agreement, the use of the definite article, verb forms used in the past tense, modal verbs, the subjunctive mood, the use of prepositions, adverbs and adjectives.

Key words: American English, British English, grammatical categories, grammatical differences.